

Jongvee van melkvee of zoogkoeien niet te onderscheiden in wetgeving fosfaatrechten

Zoogkoeienhouders delen in klappen

De fosfaatrechten gaan niet aan zoogkoeienhouders in Nederland voorbij. Pech voor groeiers of bedrijven die in 2015 onderbezet waren met jongvee. Een 'winstpakker' voor vleesveeouders die toch al wilden krimpen of ambitie hebben om te melken.

tekst **Alice Booi**

2 juli 2015. Deze datum staat bij melkveeouders in het geheugen gegrift. Het aantal stuks melkkoeien en jongvee dat op die datum op het bedrijf aanwezig was, is bepalend voor de hoeveelheid fosfaatrechten die melkveebedrijven krijgen toebedeeld. Het ministerie van Economische Zaken heeft met deze fosfaatrechten de almaar groeiende fosfaatproductie in Nederland aan banden gelegd. Ook zoogkoeienhouders krijgen te maken met deze fosfaatrechten, on-

danks het feit dat de vleesveehouderij op geen enkele manier een aandeel heeft gehad in de grote toename van de fosfaatproductie in Nederland het afgelopen jaar.

De melkveehouderij maakte een groeispurt na het beëindigen van de quotering op 1 april 2015. Het met Europa afgesproken fosfaatplafond werd overschreden en dat betekent dat de derogatie verloren dreigt te gaan en daarmee het recht om meer dierlijke mest per hectare aan

te wenden. De overheid heeft met de peildatum van 2 juli 2015 en de daarbij horende fosfaatrechten de handrem op de groei gezet. Met een korting tussen de 4 en 8 procent op deze rechten zet ze ook in op een krimp van het aantal melkkoeien in Nederland.

Administratieve dwaling

De oorzaak dat ook zoogkoeienhouders meedelen in de klappen is eigenlijk een administratieve dwaling. Jongvee voor de zoogkoeienhouderij valt binnen de mestwetgeving onder de categorieën 101 en 102, te weten jongvee jonger dan een jaar en jongvee ouder dan een jaar. Het zijn dezelfde categorieën die ook gebruikt worden voor jongvee voor de melkveehouderij. Dat is al enige jaren zo en het betekent dat jongvee op melkveebedrijven en jongvee van zoogkoeien binnen de mestwetgeving over één kam geschoren worden. Dat is gebeurd bij de uitwerking van de Melkveewet en nu ook weer bij de fosfaatrechten.

Een onderscheid tussen jongvee van melkveebedrijven en jongvee van zoogkoeienbedrijven is bij de diercategorieën 101 en 102 dus niet te maken. En dat onderscheid gaat het ministerie ook niet meer maken bij het bepalen van de hoeveelheid fosfaatrechten, weet Wiebren van Stralen, beleidsadviseur milieu en veehouderij bij LTO Noord, te vertellen. 'Daar hebben we als LTO wel voor gepleit, maar dat gaat het ministerie nu

Jongvee van zoogkoeienhouders zijn voor de mestwetgeving gelijk aan jongvee van melkveebedrijven

Jos Bolk: 'Klein aantal bedrijven heeft last van fosfaatrechten'

Het aantal zoogkoeienbedrijven dat benadeeld wordt door de komst van de fosfaatrechten lijkt mee te vallen, zo schat Jos Bolk, voorzitter van de Federatie Vleesveestamboeken, in. 'Het gaat slechts om een klein percentage dat er last van heeft, de zoogkoeien vallen niet in de fosfaatrechten, dus over dat aantal is geen discussie.'

Daarbij zijn de meeste bedrijven met zoogkoeien extensief. 'Die bedrijven krijgen geen korting op de fosfaatrechten en kunnen meedelen in de extra fosfaatrechten die na afroming bij het verhan-

delen in de nationale reserve komen.' Bolk benadrukt dat er momenteel gewerkt wordt aan de gedetailleerde invulling van de wetgeving. 'We zitten bij het ministerie van Economische Zaken aan tafel en zijn het erover eens dat de vleesveehouderij zo min mogelijk last van deze regels moet hebben.'

Overigens zijn er naast bedrijven die de fosfaatrechten als rem op de bedrijfsontwikkeling zien, evenzoveel bedrijven die het ook als mogelijkheid zien om te stoppen. 'Die hebben al veertig jaar niets verdiend aan de vleesveehouderij en zien

met de fosfaatrechten kans om er financieel goed uit te stappen.'

niet meer wijzigen. Vleesveehouders met jongvee krijgen dus binnenkort ook post van RVO met daarop het aantal fosfaatrechten, gebaseerd op het aantal stuks jongvee op 2 juli 2015.'

Van Stralen benadrukt dat het niet om witvlees-, rosé-, of stierkalveren gaat, maar echt om vrouwelijk jongvee van zoogkoeienbedrijven. 'De fosfaatrechten betekenen dat je als zoogkoeienhouder een vastgestelde hoeveelheid fosfaat met de twee diercategorieën mag produceren.' Collega Frits Mandersloot geeft aan dat deze wetgeving geldt voor alle zoogkoeienhouders met jongvee. 'Het gros van de vleesveehouders is hobbyist, maar ook die vallen hieronder.'

Zoogkoeienbedrijven die in deze discussie terecht zijn gekomen, hebben in het verleden ook een brief gehad van het ministerie over de Melkveewet. Hierop staat hun fosfaatreferentie, bepaald aan de hand van de fosfaatproductie in 2013 (aantal stuks jongvee) en verminderd met de fosfaatruimte (hectares grond) voor dat jaar. 'Ook in de berekening van deze referentie voor de Melkveewet zijn de zoogkoeienbedrijven met jongvee, de diercategorieën 101 en 102, meegeteld', weet Mandersloot.

In het gros van de gevallen zal er echter '0' staan bij de fosfaatreferentie. 'Omdat de meeste zoogkoeienbedrijven extensief zijn.' Daarmee heeft de Melkveewet eigenlijk geen consequenties voor zoogkoeienhouders, omdat er geen mest afgevoerd of verwerkt hoeft te worden. 'Bovendien worden de extensieve bedrijven gecompenseerd voor de generieke korting over alle fosfaatrechten', noemt Van Stralen als positief punt.

Zoogkoeienhouders met vragen

LTO krijgt regelmatig telefoontjes van vleesveehouders over deze ingewikkelde materie, geeft Van Stralen aan. 'De meesten zitten niet op de fosfaatrechten te wachten, maar net als bij melkveehouders zijn er verschillende reacties.' Voor bedrijven die net wat krap in het jongvee zaten op 2 juli 2015, of bedrijven die groeiambities hebben, komen de fosfaatrechten heel slecht uit. 'Ze zullen hun hoeveelheid jongvee moeten beperken tot het aantal fosfaatrechten of de efficiëntie moeten verbeteren', oppert Van Stralen, die eraan toevoegt dat het verbeteren van de fosfaatefficiëntie lastig is. Een andere optie is dan meer fosfaatrechten kopen om meer jongvee aan te houden. 'Zo'n aankoop kan bij de vlees-

veehouderij echter niet uit en dat is heel zuur', reageert Van Stralen, die vermoedt dat de zoogkoeienbedrijven in de meeste gevallen genoeg grond hebben om de mest gewoon op het eigen bedrijf te kunnen afzetten. 'Anders moeten die bedrijven ook nog mest afvoeren en verwerken enzovoort.'

Er zijn echter ook andere reacties. Zoogkoeienhouders bijvoorbeeld die willen afbouwen of stoppen, hebben met het toebedelen van de fosfaatrechten ook meerwaarde op hun bedrijf gekregen. 'Fosfaatrechten die ze niet nodig hebben, kunnen ze verkopen', oppert Van Stralen. In de handel worden nu al bedragen genoemd rond de 5000 euro voor een volwassen koe, ongeveer tussen de 100 en 125 euro per kilo fosfaat. Nog een mogelijkheid is om de fosfaatrechten te 'gebruiken' om koeien te gaan melken. 'Je kunt ze omzetten van jongvee naar melkkoeien. Ook hier hebben we vragen over gehad', licht Van Stralen toe.

Melk- of vleeskoe

Met name voor bedrijven met melk- en vleesvee zal deze omwisseling spelen. De fosfaatrechten van het jongvee van de zoogkoeien kunnen omgezet worden naar fosfaatrechten voor melkvee. Zoogkoeien krijgen geen fosfaatrechten, dus veehouders kunnen gerust meer zoogkoeien houden, mits er genoeg grond is. En als je ze daarna wilt gaan melken? 'Als je een koe, van welk ras dan ook, gaat melken, is het voor de mestwetgeving een melkkoe en daar zijn fosfaatrechten voor nodig', geeft Van Stralen aan, terwijl hij ook het omgekeerde voorbeeld noemt. 'Wanneer je een melkkoe gaat afmesten, wordt het een vleeskoe en daar zijn weer geen fosfaatrechten voor nodig.' |